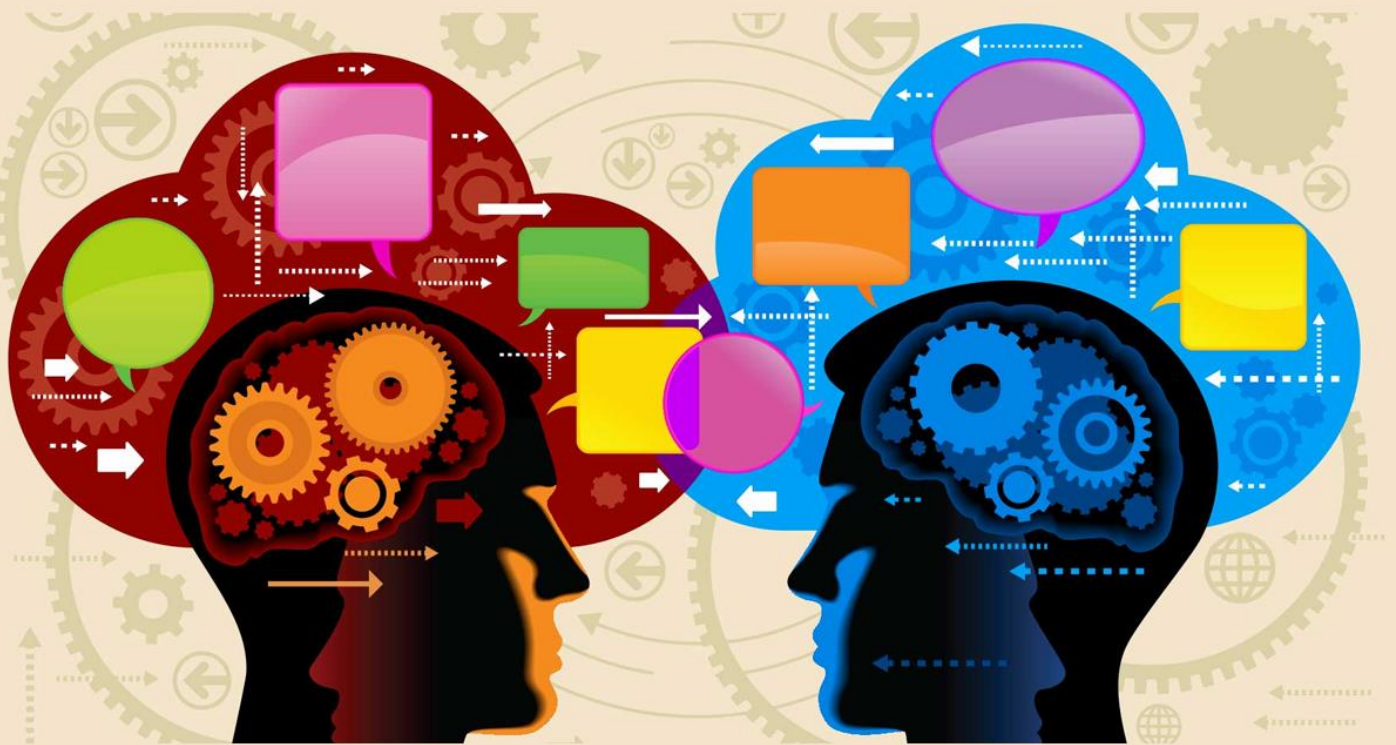

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS

**ABSTRACTS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
AUGUST 29-31, 2020**

**KHARKIV
2020**

SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Abstracts of X International Scientific and Practical Conference

Kharkiv, Ukraine

29-31 August 2020

Kharkiv, Ukraine

2020

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Science, society, education: topical issues and development prospects” (August 29-31, 2020) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine. 2020. 298 p.

ISBN 978-966-8219-83-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phauistic composition of Ukraine // Science, society, education: topical issues and development prospects. Abstracts of the 10th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kharkiv, Ukraine. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-society-education-topical-issues-and-development-prospects-29-31-avgusta-2020-goda-harkov-ukraina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kharkiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ НАУКИ

- 1 *Борзова Г. С.* 9
ДИНАМІКА СОМАТИЧНИХ КЛІТИН В МОЛОЦІ РІЗНИХ
ПОРІД КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 2 *Белкіна Л. В.* 14
ГЕРБАРНА КОЛЕКЦІЯ НІЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ (NZHU) ЯК ПРИКЛАД ЛОКАЛЬНОГО
ГЕРБАРІЮ

МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ

- 3 *Yurieva L.* 19
POST-TERM PREGNANCY: MODERN APPROACHES TO THE
PREVENTION OF INTRAPARTUM COMPLICATIONS
- 4 *Варивончик Д. В., Еджибія О. М.* 22
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СКРИНІНГУ ТА РАННЬОЇ
ДІАГНОСТИКИ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ ОРГАНІВ
ДИХАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНИХ ОГЛЯДІВ
ПРАЦІВНИКІВ КАНЦЕРОГЕННО-НЕБЕЗПЕЧНИХ
ВИРОБНИЦТВ В УКРАЇНІ
- 5 *Герасименко О. І., Герасименко К. О.* 28
ДІАГНОСТИКА ТУБЕРКУЛЬОЗУ ЗА ДАНИМИ СУДОВО-
МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТРУПІВ
- 6 *Касіян О. П.* 33
ВИВЧЕННЯ ПОШИРЕНОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЙ В УКРАЇНІ
ТЮТЮНОПАЛІННЯ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
- 7 *Сергета І. В., Макаров С. Ю., Макарова О. І.* 38
ФИЗИОЛОГО-ГИГИЕНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ КОМПЛЕКСНОЙ
ОЦЕНКИ ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ
СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ
- 8 *Удод О. А., Борисенко О. М.* 40
КЛІНІЧНИЙ СТАН ПРЯМИХ ВІДНОВЛЕНЬ ЗУБІВ З
ПОЛІМЕРИЗАЦІЄЮ АДГЕЗИВНОЇ СИСТЕМИ У РІЗНИХ
РЕЖИМАХ
- 9 *Чураков А. Я.* 43
МОЗГ ЖИВОТА. ДІАГНОСТИКА И КОРРЕКЦІЯ

ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 10 *Kvizhinadze N., Dughashvili N., Nikuradze N., Sulashvili N.* 47
PHARMACEUTICAL ACTIVITIES PECULIARITIES IN GEORGIA

- 11 *Нарзуллаева И. Б., Ашуров А. А.* 49
ИЗУЧЕНИЕ АССОРТИМЕНТА АНТИКОАГУЛЯНТОВ,
ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН

- 12 *Червоненко М. Ю., Прокопец В. В.* 53
ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ - ТЕСТ-
СИСТЕМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ
АКТИВНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ІНГРИДІЄНТІВ

ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 13 *Tkach V. V., Kushnir M. V., Pidlubna S. I.* 59
CHEMICAL READING COMPREHENSION TEST "IN BRAZILIAN
STYLE"

ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 14 *Гарт Э. Л., Гудрамович В. С., Марченко О. А.* 63
МОДЕЛИРОВАНИЕ НАПРЯЖЕННО-ДЕФОРМИРОВАННОГО
СОСТОЯНИЯ СФЕРИЧЕСКОГО ЭЛЕМЕНТА ДВИГАТЕЛЯ С
ПОДКРЕПЛЕННЫМ ЭЛЛИПТИЧЕСКИМ ОТВЕРСТИЕМ

- 15 *Горбачевський І. Я.* 65
КОНЦЕНТРАЦІЯ НАПРУЖЕНЬ У ТІЛІ З ДВОМА
КОМПЛАНАРНИМИ ВКЛЮЧЕННЯМИ ЕЛІПТИЧНОГО
ПЕРЕРІЗУ ПРИ АНТИПЛОСКІЙ ДЕФОРМАЦІЇ

- 16 *Проців В. В., Бас Т. П.* 71
ЗАЛЕЖНІСТЬ ЖОРСТКОСТІ ПРУЖНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗАДНЬОЇ
ПІДВІСКИ ГІБРИДИЗОВАНОГО АВТОМОБІЛЯ ВІД
ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛІВ

ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 17 *Филер З. Е., Штеренберг Й. Э.* 77
КОМПЛЕКСНЫЕ КОРНИ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОЙ ФУНКЦИИ

ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 18 *Обухов Е. В.* 85
ВНЕШНИЙ ВОДООБМЕН В ПОЛЕЗНОМ ОБЪЕМЕ
КРЕМЕНЧУГСКОГО ВОДОХРАНИЛИЩА В ПРОЕКТНЫХ И
СОВРЕМЕННЫХ ЕГО ПАРАМЕТРАХ

ГЕОЛОГО-МИНЕРАЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

- 19 *Матківський С. В., Кондрат О. Р.* 96
ПІДВИЩЕННЯ ВУГЛЕВОДНЕВИЛУЧЕННЯ З ОБВОДНЕНИХ
ГАЗОКОНДЕНСАТНИХ ПОКЛАДІВ ШЛЯХОМ НАГНІТАННЯ
ДІОКСИДУ ВУГЛЕЦЮ

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

20	<i>Карвацька Н. С.</i> ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	102
21	<i>Карвацька Н. С.</i> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ	108
22	<i>Карвацька Н. С.</i> ЯКОЮ БУДЕ ОСВІТА В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19	115
23	<i>Карвацька Н. С., Савка С. Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	122
24	<i>Коваленко І. А.</i> П. І. ШЕВЧЕНКО ПРО ПІДГОТОВКУ СТУДЕНТІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ	129
25	<i>Кругленко Л. В.</i> ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	134
26	<i>Кузь О. Г., Шатохіна В. І.</i> ТУРИЗМ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ВСП «БЕРДЯНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТДАТУ»	140
27	<i>Лук'яник Л. В., Боровець М. В.</i> ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА УСУНЕННЯ ТИПОВИХ ПОМИЛОК У МОВЛЕННІ УЧНІВ	143
28	<i>Лук'яник Л. В., Іллюк М. Ф.</i> ТРУДНОЩІ ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «МОРФОЛОГІЯ» У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	148
29	<i>Лук'яник Л. В., Мінько А. І.</i> ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК РАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИЙОМ ПІДВИЩЕННЯ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	153
30	<i>Мірошніченко В. І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВУ ПАТРІОТИЧНОЇ ВИХОВАНOSTІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ	158
31	<i>Розульська О. О.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПРАКТИКИ В ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ НАБУТТЯ ДОСВІДУ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	162
32	<i>Шевченко І. Ю.</i> НАУКОВА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЯКІСНОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ: ДОСВІД КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА ХНАДУ	170
33	<i>Шумська І. А.</i> ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	175

ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК РАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИЙОМ ПІДВИЩЕННЯ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Лук'яник Людмила Василівна

к.п.н., доцент

Мінько Аліна Іванівна

Магістрантка

Рівненський державний гуманітарний університет

м. Рівне, Україна

Вступ. Головна мета навчання української мови в школах України полягає у формуванні особистості, яка володіє вміннями і навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися мовними засобами у різних формах, сферах і жанрах мовлення, тобто в забезпеченні належного рівня мовленнєвої компетенції учнів, що є однією з найважливіших умов їхньої успішної соціалізації (Державний стандарт початкової загальної освіти).

Мета роботи - зробити всебічний аналіз проблеми в літературі та практиці навчання української мови у початкових класах.

Матеріали і методи. Успішне формування мовленнєвих умінь учнів на уроках української мови можливе за умови систематичної і цілеспрямованої роботи, постійної уваги до цього аспекту навчання. Тому в її основу покладені методичні принципи : єдність розвитку і мислення, зв'язок усного і писемного мовлення, зв'язок роботи зі зв'язного мовлення з вивченням теоретичних розділів шкільної програми, єдність розвитку мовлення учнів з вивченням інших предметів.

Розуміти походження слова і вміти його пояснювати - основа розвитку як пізнавального інтересу до рідної мови, так і зв'язного мовлення.

Великого значення серед різних видів підготовчої роботи надають методисти та вчителі - практики збагаченню лексичного запасу школярів за допомогою лексико - граматичних, стилістичних і логічних вправ та різних прийомів пояснення значень нових слів.

Методами роботи були: пояснення вчителя, евристична бесіда, пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, лексична робота, написання диктантів, частково-пошуковий, пояснення нового матеріалу, наочні та слухові методи, словникова робота з лексичними термінами, опрацювання словників, складання моделей, добір синонімів, антонімів, аналіз морфологічної структури виучуваного слова, пояснення походження слова способом логічного визначення, використовувалися етимологічні словники.

Процес засвоєння етимологічного аналізу лексики відбувався за такою схемою:

- 1) з тексту вибиралося слово для аналізу;
- 2) виконувався звуко-буквений аналіз виучуваного слова;
- 3) з'ясовувалося його лексичне значення;
- 4) пояснювався правопис, орфограма;
- 5) використовувалася нормативна вимова (разом із вчителем та самостійно);
- 6) здійснювався добір синонімів та антонімів (якщо це можливо);
- 7) з'ясовувалося етимологічне значення;
- 8) виучуване слово вводилося у словосполучення, речення та текст.

Результати і обговорення. У працях В.В.Виноградова, В.Пізані, О.В.Суперанської, О.М.Трубачова, М.Фасмера, М.Шанського систематизовано проблеми і методи етимологічних досліджень. До другої половини ХІХ ст. морфологію називали етимологією. У назвах підручників початку ХХ ст. замість слова морфологія вживається етимологія : І.Нечуй-Левицький "Грамматика українського язика. Частина 1. Етимологія (1914 р.); Ю.Грох-Грохольський "Коротенька початкова грамматика української мови. Випуск перший. Частина етимологічна" (1917). Українська лінгвістична-етимологія представлена такими прізвищами: ЛА. Булаховський, О.С.Мельничук, В.В.Німчук, І.І.Огієнко, О.Д.Пономарів, О.О.Потебня та ін. В.М.Русанівський, Г.П.Циганенко зробили значний внесок у розвиток етимології української мови, ґрунтовно дослідили її лексичний фонд, розглянули етимологічну теорію

про основні лінії формування словникового складу української мови, що об'єднує дві генетично різнопланові групи і лексичні одиниці: споконвічні українські слова і слова, запозичені з інших мов.

У зарубіжному мовознавстві в історії етимологічної науки можна констатувати факт появи таких етимологічних словників: «Етимологічний словник російської мови» О. Преображенського, який вийшов у 1910 році, потім «Етимологічний словник польської мови» А. Брюкнера (1927 р.), ряд видань «Етимологічного словника чеської (чехословацької) мови» Й. Голуба (останнє видання у 1952 році спільно з Ф. Конечним), «Етимологічний та орфографічний словник болгарської літературної мови» С. Младенова (1941), «Етимологічний словник чеської та словацької мови» В. Махка (1957 р.), «Етимологічний словник польської мови» Ф. Славського та «Російський етимологічний словник» М. Фасмера (1952 р.). Позитивною ознакою цього словника стало те, що у його склад, крім застарілих слів, увійшли діалектизми та власні назви.

Працюючи над словником, вчителі шукають нових способів пояснення, часто вдаються до порівнянь, аналогій, наочності; не нав'язують дітям готових відповідей, привчають їх самостійно розв'язувати посильні завдання.

Однією з вимог до знань і вмінь учнів на кінець навчального року у 3 класі, як зазначається в Програмі середньої загальноосвітньої школи, є «написання під диктовку тексту (55-56 слів) із опрацьованими орфограмами, передбаченими програмою, та словами, правопис яких треба запам'ятати».

У роботі з етимологією лексем, правопис яких потрібно запам'ятати за словником, особливе зацікавлення в учнів викликали ті слова, первісне значення яких змінилося в процесі розвитку мови чи під час запозичення. Як нам відомо, основний склад української мови - це праслов'янська лексика, в ході історичного розвитку семантика етимонів значної частини праслов'янських лексем втратила своє первісне значення, набула іншого, інколи навіть полярного значення.

Словникові лексеми було проаналізовано в такій послідовності: словникове слово — його семантика — мова-джерело — мова-посередник — лексичне значення етимонів: первісне значення збереглося чи змінилося.

Практика показала, що питання етимології слова, його змісту завжди цікаві дітям, тому ми, задовольняючи природний інтерес школярів, на уроках мови проводили "етимологічні хвилинки" зі словниковими словами. Наприклад, словникове слово *левада* має кореневий голосний [e], який не перевіряється наголосом; словникове слово *лиман* має кореневий ненаголошений [и^е]. • Учням потрібно запам'ятати правопис цих слів, їх написання перевіряється за словником.

Взаємозв'язок процесу етимологізації словникових лексем та їх орфографічного написання подаємо у схематичній моделі:

Так, етимологізуючи лексеми, зуміли привернути увагу до їх написання, зробили доступнішим для дітей мовне явище словникових слів, виконали одну з основних умов успішного формування орфографічних навичок. Працюючи над основною одиницею орфографії - орфограмою, прищеплювали дітям навички свідомого орфографічного письма, яскравим виразником якого виступав К.Д.Ушинський. Учений-педагог наголошував на свідомому засвоєнні орфографічного процесу, тісно пов'язаного із роботою мислення та розвитку мовлення.

Безперечно, етимологічні екскурси не мають бути самоціллю, а тому на уроках їм, як правило, відводиться небагато часу. Добре, коли вони влаштовуються як "етимологічні хвилинки". Такі "хвилинки" викликають жваву реакцію учнів, вносять розважальні моменти, знімають напруження, тобто поліпшують моральний клімат уроку. Крім того, вони сприяють вихованню в учнів уваги до слова, підвищенню грамотності.

Як уже зазначалося, вправи з етимологічними довідками не лише можливі, а й ефективні: вони служать засобом розвитку пізнавальної активності, грамотності, інтересу до вивчення мови.

Висновки. Таким чином, етимологічний аналіз не ускладнює процес навчання, а робить його цілеспрямованим, полегшує засвоєння мовного матеріалу, сприяє розвитку мовлення молодших школярів і розвиває їх пам'ять. Діти звикають аналізувати етимологію слова, поєднувати її із словотворчою роботою, а це сприяє збагаченню активного словника.

Список використаної літератури:

1. Воскресенська Н., Свашенко А. Етимологічний аналіз, як засіб підвищення пізнавальних інтересів та грамотності учнів. Рідні джерела, №4, 2000. С. 18 -22.
2. Дубіна О. Етимологія у мовленнєвій діяльності як засіб розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів. Почат. шк. 2005. № 10. С. 12–15.
3. Етимологічний словник української мови : у 7 т. Т.4. Н - П / НАН України. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; уклад.: Р. В. Болдирєв, В. Т. Коломієць, А. П. Критенко та ін. К. : Наук. думка, 2004. 653 с. (Словники України).